

Η Κύπρος με μια ματιά

Σημείωση: Εκτός αν σημειώνεται διαφορετικά, όλα τα στατιστικά στοιχεία αναφέρονται στις περιοχές που ελέγχονται από την κυπριακή Κυβέρνηση και δεν ισχύουν για τις περιοχές που βρίσκονται κάτω από τη στρατιωτική κατοχή της Τουρκίας.

Φωτογραφίες: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Συλλογή φωτογραφιών Χρίστου Βιολάρη, Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, www.dreamstime.com

Απαγορεύεται αυστηρά η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη εμπορική εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους της παρούσας έκδοσης.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση αποσπασμάτων με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή.

Οι εκδόσεις του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών διατίθενται δωρεάν.

Η Κύπρος με μια ματιά

2

Κυπριακή Δημοκρατία

Το Κράτος

Επίσημη ονομασία του κράτους: Κυπριακή Δημοκρατία (Ελληνικά), Kıbrıs Cumhuriyeti (Τουρκικά), Republic of Cyprus (Αγγλικά).

Ημέρα Κυπριακής Ανεξαρτησίας: 1 Οκτωβρίου.

Η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της το 1960 μετά από απελευθερωτικό αγώνα που διεξήχθηκε ενάντια στη βρετανική αποικιοκρατία. Το 1974 η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο καταλαμβάνοντας το 36,2% του κυρίαρχου εδάφους της. Η γραμμή κατάπαυσης του πυρός διασχίζει κατά μήκος το νησί, κόβοντας την πρωτεύουσα Λευκωσία στα δύο και διχοτομώντας, έτσι, την πόλη και τη χώρα.

Παρόλο που το βόρειο τμήμα της τελεί υπό ξένη κατοχή, η Κυπριακή Δημοκρατία είναι διεθνώς αναγνωρισμένη με σχετικά ψηφίσματα ως το μόνο νόμιμο κράτος στο νησί, με κυριαρχία σε ολόκληρη την επικράτειά της, συμπεριλαμβανομένων των κατεχόμενων από την Τουρκία περιοχών.

Σημαία

Η σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας καθιερώθηκε το 1960 όταν η Κύπρος έγινε ανεξάρτητο κυρίαρχο κράτος.

Το φόντο της σημαίας είναι λευκό. Στο κέντρο

προβάλλεται ο χάρτης της Κύπρου στο χρώμα του χαλκού, πάνω από δύο σταυρωτά κλαδιά ελιάς χρώματος πράσινου-λαδί. Το χρώμα του χαλκού έχει διπλό συμβολισμό: πρώτον, το όνομα του νησιού λέγεται ότι προέρχεται από αρχαία λέξη για τον χαλκό (Ετεοκυπριακή ή Σουμερική), και δεύτερον, ο χαλκός είναι στενά συνδεδεμένος με την Κύπρο από την αρχαιότητα, όταν το νησί κατέστη ο κυριότερος παραγωγός και προμηθευτής του εν λόγω ορυκτού. Τα κλαδιά ελιάς συμβολίζουν την ειρήνη.

Θυρεός

Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας παριστάνει ένα λευκό περιστέρι που φέρει στο ράμφος του ένα κλαδί ελιάς. Το περιστέρι τίθεται εντός μιας ασπίδας στο χρώμα του χαλκού, του ορυκτού που είναι άμεσα συνδεδεμένο με τη μακραίωνη ιστορία της Κύπρου.

Στο κάτω μέρος της ασπίδας αναγράφεται το έτος εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, το 1960. Την ασπίδα πλαισιώνουν δύο σταυρωτά κλαδιά ελιάς χρώματος πράσινου-λαδί, τα οποία μαζί με το λευκό περιστέρι αποτελούν σύμβολα ειρήνης.

Κυβέρνηση

Η Κύπρος είναι ανεξάρτητη, κυρίαρχη Δημοκρατία με προεδρικό σύστημα διακυβέρνησης. Το Σύνταγμα προνοεί τον διαχωρισμό των τριών ανεξάρτητων πολιτειακών εξουσιών (Εκτελεστική, Νομοθετική, Δικαστική). Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ταυτόχρονα Αρχηγός του Κράτους και της Κυβέρνησης.

Εκτελεστική Εξουσία

Προεδρία

Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1960, ο Πρόεδρος είναι Ελληνοκύπριος και εκλέγεται απευθείας από την ελληνοκυπριακή κοινότητα και ο Αντιπρόεδρος Τουρκοκύπριος και εκλέγεται απευθείας από την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Και οι δύο εκλέγονται για περίοδο πέντε χρόνων.

Η εκτελεστική εξουσία διασφαλίζεται και ασκείται από κοινού από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας. Κύριο όργανο για την άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας είναι το Υπουργικό Συμβούλιο που διορίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο (επτά και τρεις Υπουργοί αντίστοιχα).

Αμφότεροι έχουν το δικαίωμα οριστικής αρνησικυρίας (βέτο) σε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και σε Νόμους ή αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων σχετικά με θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας και ασφάλειας. Το 1964, ο Τουρκοκύπριος Αντιπρόεδρος και οι τρεις Τουρκοκύπριοι Υπουργοί αποχώρησαν από την Κυβέρνηση, η οποία έκτοτε λειτουργεί αναγκαστικά μόνο με Ελληνοκύπριους σε όλα τα Υπουργεία, τα οποία αυξήθηκαν μετέπειτα σε έντεκα. Η θέση του Αντιπροέδρου παραμένει κενή.

Υπουργικό Συμβούλιο

Το Υπουργικό Συμβούλιο είναι το κύριο όργανο άσκησης της εκτελεστικής εξουσίας. Κάθε Υπουργός, ως προϊστάμενος του Υπουργείου του, είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των Νόμων που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου του καθώς και για τη διοίκηση και την οργάνωση των υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο του.

Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος και οι Υφυπουργοί παρίστανται στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Νομοθετική Εξουσία

Βουλή των Αντιπροσώπων

Η νομοθετική εξουσία ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τα μέλη της οποίας εκλέγονται για περίοδο πέντε ετών. Αρχικά, όταν συστάθηκε η Βουλή των Αντιπροσώπων οι κοινοβουλευτικές έδρες ανέρχονταν σε 50, από τις οποίες 35 ανήκαν σε Ελληνοκύπριους και 15 σε Τουρκοκύπριους. Η ίδια αναλογία τηρήθηκε και το 1985 όταν ο συνολικός αριθμός των εδρών αυξήθηκε σε 80, από τις οποίες 56 ανήκουν σε Ελληνοκύπριους βουλευτές και 24 – οι οποίες παραμένουν από το 1964 κενές λόγω της πολιτικής κατάστασης - σε Τουρκοκύπριους.

4

Οι θρησκευτικές ομάδες των Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων, οι οποίες ψηφίζουν ως μέρος της ελληνοκυπριακής κοινότητας, εκπροσωπούνται, επίσης, στη Βουλή με έναν επιπρόσθετο αντιπρόσωπο η καθεμιά. Οι χωρίς δικαίωμα ψήφου θρησκευτικοί αντιπρόσωποι παρίστανται στις συνεδρίες της ολομέλειας της Βουλής χωρίς δικαίωμα συμμετοχής στις συζητήσεις παρά μόνο σε θέματα που αφορούν τη θρησκευτική τους ομάδα.

Η εγκαθίδρυση του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας γίνεται σε ειδική τελετή ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Από το 1964 που κενώθηκε η θέση του Αντιπροέδρου, ο Πρόεδρος της Βουλής ασκεί καθήκοντα Προεδρεύοντος της Δημοκρατίας, σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή προσωρινού κωλύματος του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Δικαστική Εξουσία

Αποτελεί ξεχωριστή εξουσία, ανεξάρτητη από τις δύο άλλες πολιτειακές εξουσίες και αυτόνομη όσον αφορά στις αρμοδιότητες, την εξουσία και τη δικαιοδοσία της.

Το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και το Ανώτατο Δικαστήριο βρίσκονται στην ανώτατη βαθμίδα των Κυπριακών Δικαστηρίων.

Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο

Το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο απαρτίζεται από εννέα Δικαστές, ένας από τους οποίους είναι ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου. Ασκεί δευτεροβάθμια δικαιοδοσία και τριτοβάθμια δικαιοδοσία σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στη Δημοκρατία.

Το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο ασκεί τις ακόλουθες δικαιοδοσίες:

- ασκεί τις εξουσίες του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου βάσει του Συντάγματος (π.χ. παραπομπές νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για έλεγχο συνταγματικότητας, εκλογικές αιτήσεις).
- εκδικάζει εφέσεις, μετά από άδεια του, κατόπιν παραπομπής από το Εφετείο, κατά αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου σε θέματα δημοσίου δικαίου μείζονος δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας (δευτεροβάθμια δικαιοδοσία).
- αποφασίζει, μετά από άδεια του, επί αίτησης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή οποιουδήποτε των διαδίκων, μετά από διαδικασία αναθεωρητικής έφεσης, για νομικά θέματα που προκύπτουν από την απόφαση και που σχετίζονται είτε με αλλαγή πάγιας νομολογίας είτε με την ανάγκη ορθής εφαρμογής ή ερμηνείας ουσιαστικής διάταξης νόμου είτε με μείζον ζήτημα δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας (τριτοβάθμια

δικαιοδοσία).

- αποφασίζει μετά από παραπομπές που αποστέλλονται από κατώτερα Δικαστήρια ή το Ανώτατο Δικαστήριο για θέματα συνταγματικότητας που είναι ουσιώδη για την επίλυση της υπόθεσης ενώπιόν τους και
- λειτουργεί ως ακυρωτικό δικαστήριο κατά των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου.

Ανώτατο Δικαστήριο

Το Ανώτατο Δικαστήριο απαρτίζεται από επτά Δικαστές, ένας από τους οποίους είναι ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ασκεί δευτεροβάθμια δικαιοδοσία και τριτοβάθμια δικαιοδοσία σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στη Δημοκρατία.

Το Ανώτατο Δικαστήριο ασκεί τις ακόλουθες δικαιοδοσίες:

- έχει τις εξουσίες του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως προνοούνται στο Σύνταγμα.
- εκδικάζει εφέσεις, μετά από άδειά του, κατόπιν παραπομπής από το Εφετείο, κατά αποφάσεων Δικαστηρίου που ασκεί πολιτική ή ποινική δικαιοδοσία, περιλαμβανομένων των δικαστηρίων ειδικής δικαιοδοσίας, επί θεμάτων μείζονος δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας (δευτεροβάθμια δικαιοδοσία).
- αποφασίζει, μετά από άδειά του, επί αίτησης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή

οποιοδήποτε των διαδίκων, μετά από διαδικασία πολιτικής ή ποινικής έφεσης, για νομικά θέματα που προκύπτουν από την απόφαση και τα οποία σχετίζονται είτε με αλλαγή πάγιας νομολογίας είτε με την ανάγκη ορθής εφαρμογής ή ερμηνείας ουσιαστικής διάταξης νόμου είτε με μείζον ζήτημα δημοσίου συμφέροντος ή γενικής δημόσιας σημασίας (τριτοβάθμια δικαιοδοσία).

- διατάζει την επανεκδίκαση από το Εφετείο καταδικαστικής ποινικής υπόθεσης, ενόψει νέων στοιχείων ή γεγονότων που ενδεχόμενα να ανατρέπουν εν όλω ή εν μέρει την απόφαση.

Εφετείο

Το Εφετείο ασκεί τη δευτεροβάθμια δικαιοδοσία στη Δημοκρατία και απαρτίζεται από δεκαέξι Δικαστές, ένας από τους οποίους είναι ο Πρόεδρος του Εφετείου. Έχει δικαιοδοσία να εκδικάζει όλες τις εφέσεις κατά αποφάσεων πρωτόδικων δικαστηρίων για αστικές, ποινικές και αναθεωρητικές υποθέσεις.

Πρωτόδικα Δικαστήρια

Κύρια Πρωτόδικα Δικαστήρια είναι τα Επαρχιακά Δικαστήρια, τα οποία λειτουργούν σε κάθε επαρχία της Δημοκρατίας, με εξαίρεση τις κατεχόμενες περιοχές. Απαρτίζονται από Επαρχιακούς Δικαστές, Ανώτερους Επαρχιακούς Δικαστές και Προέδρους Επαρχιακών Δικαστηρίων. Άλλα Πρωτόδικα

6

Δικαστήρια είναι τα Κακουργιοδικεία, το Στρατιωτικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, το Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων, τα Οικογενειακά Δικαστήρια, το Διοικητικό Δικαστήριο, το Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας, το Εμπορικό Δικαστήριο και το Ναυτοδικείο.

Δικαστές

Οι διορισμοί, μεταθέσεις, προαγωγές, τερματισμοί και απολύσεις, καθώς και η άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί των Δικαστών των Πρωτόδικων Δικαστηρίων και επί των Δικαστών του Εφετείου, αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου (το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και τα μέλη του, και στο οποίο συμμετέχουν ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος του Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου και δύο νομικοί εγγνωσμένου κύρους και ανωτάτου επαγγελματικού επιπέδου χωρίς δικαίωμα ψήφου), ενώ οι Δικαστές του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ανεξάρτητοι Αξιωματούχοι και Σώματα

Υπάρχουν, επίσης, ανεξάρτητοι αξιωματούχοι που προΐστανται πλήρως ανεξάρτητων

υπηρεσιών/θεσμών, όπως ο Γενικός Εισαγγελέας, ο Γενικός Ελεγκτής, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας και ο Γενικός Λογιστής. Υπάρχουν επίσης αρκετά ανεξάρτητα Σώματα, όπως η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, το Γραφείο του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Διαφάνειας και άλλα.

Σημαντικοί ανεξάρτητοι θεσμοί είναι επίσης το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, το Γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας, το Γραφείο Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, το Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (και Επίτροπος Πληροφοριών), το Γραφείο Επιτρόπου Αγροτικών Πληρωμών, το Γραφείο Επιτρόπου Εποπτείας Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ).

Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υπάγονται οι εξής πέντε Επίτροποι: Προεδρίας (Επικεφαλής Ανθρωπιστικών Θεμάτων Αγνοουμένων και Εγκλωβισμένων), Περιβάλλοντος, Ισότητας των Φύλων, του Πολίτη και Ανάπτυξης Ορεινών Περιοχών.

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ιδρύθηκε το 1963 ως αυτόνομο ίδρυμα. Σήμερα, η Κεντρική Τράπεζα διέπεται από τους περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμους του 2002, όπως εκάστοτε έχουν τροποποιηθεί («περί ΚΤΚ Νόμος»). Ο «περί ΚΤΚ Νόμος» εξασφαλίζει την ανεξαρτησία της Τράπεζας και τη συμβατότητά της με τις σχετικές πρόνοιες της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών καθώς και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Ευρωσυστήματος, το οποίο περιλαμβάνει τις εθνικές Κεντρικές Τράπεζες των χωρών της Ευρωζώνης και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Οι βασικές αρμοδιότητες της Κεντρικής Τράπεζας περιλαμβάνουν:

- την εφαρμογή των αποφάσεων νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
- την κατοχή, διαφύλαξη και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών αποθεμάτων
- την εποπτεία των τραπεζών
- τη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος
- την προώθηση, ρύθμιση και επίβλεψη της ομαλής

λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών

- τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή στατιστικών στοιχείων
- την προσφορά υπηρεσιών ή άσκηση καθηκόντων τραπεζίτη και αντιπροσώπου της Κυπριακής Δημοκρατίας σε χρηματοοικονομικά θέματα.

Τοπικές Αρχές

Από 1η Ιουλίου 2024, τέθηκε σε εφαρμογή η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τη δημιουργία 20 νέων Δήμων και 30 Συμπλεγμάτων Παροχής Υπηρεσιών, καθώς και η λειτουργία, για πρώτη φορά, πέντε Επαρχιακών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΟΑ). Οι Προέδροι των ΕΟΑ, καθώς και οι Δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι, οι Προέδροι των Κοινοτικών Συμβουλίων και τα μέλη των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων εκλέγονται απευθείας από τους κατοίκους για πενταετή θητεία.

Δήμοι, Συμπλέγματα Παροχής Υπηρεσιών και Επαρχιακοί Οργανισμοί Αυτοδιοίκησης

Μέσα από τη μεταρρύθμιση, διασφαλίζεται η οικονομική και διοικητική αυτονομία των Τοπικών Αρχών και βελτιώνεται η εξυπηρέτηση των πολιτών, ενισχύοντας παράλληλα τη δυνατότητα συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία.

8

Οι νέοι Δήμοι έχουν διευρυμένες αρμοδιότητες, όπως είναι η δημοτική αστυνομία, η συντήρηση του οδικού δικτύου, κοκ. Οι αρμοδιότητες των Συμπλεγμάτων Παροχής Υπηρεσιών περιλαμβάνουν, ανάμεσα σε άλλα, τη διαχείριση αποκομιδής σκυβάλων, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενοποιημένων έργων, την παροχή λογιστικών, γραμματειακών, τεχνικών και άλλων υπηρεσιών, κτλ. Υπό τους ΕΟΑ, συνενώνονται οι υπηρεσίες υδατοπρομήθειας και αποχέτευσης και, ταυτόχρονα, μεταφέρεται η αρμοδιότητα της αδειοδότησης της ανάπτυξης γης.

Διεθνείς Σχέσεις

Η Κύπρος διατηρεί πολύ καλές σχέσεις με σημαντικό αριθμό χωρών και η εξωτερική της πολιτική στοχεύει στην ενεργό ανάμειξή της σε διαδικασίες που προωθούν τη διεθνή συνεργασία, ειρήνη, σταθερότητα και βιώσιμη ανάπτυξη. Η Κύπρος υπήρξε πάντοτε θερμός υπερασπιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας των κρατών, και υποστηρικτής της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Η γεωγραφική της θέση της επιτρέπει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο τόσο στην Ανατολική Μεσόγειο όσο και στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η ένταξή της στην ΕΕ ήταν η απαρχή μιας νέας εποχής στις σχέσεις της με τρίτες χώρες ως γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ της ΕΕ και των χωρών αυτών. Η Κύπρος επιδιώκει τη διεύρυνση συνεργιών, τη βελτιστοποίηση της ανάπτυξης πόρων και τη δημιουργία ευκαιριών διά μέσου της διακρατικής και περιφερειακής

συνεργασίας, προς όφελος της ειρήνης και της ευημερίας στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Υπό αυτό το πρίσμα, η ανακάλυψη σημαντικών ποσοτήτων υδρογονανθράκων στην περιοχή έχει διανοίξει καινούριες προοπτικές για συνεργασία, όχι μόνο μεταξύ των χωρών της περιοχής, αλλά και μεταξύ της ΕΕ και αυτών των χωρών μέσω της Κύπρου.

Η Κύπρος είναι μέλος πολλών διεθνών οργανισμών, όπως:

- του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (1960) και όλων σχεδόν των εξειδικευμένων Σωμάτων και Οργάνων του,
- του Συμβουλίου της Ευρώπης (1961),
- της Κοινοπολιτείας (1961),
- της Παγκόσμιας Τράπεζας (1961),
- του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (1961),
- του Οργανισμού για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (1975) και
- του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (1995).

Κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)

Την 1η Μαΐου 2004, η Κυπριακή Δημοκρατία καθίσταται επίσημα πλήρες μέλος της ΕΕ. Η ένταξη στην ΕΕ αποτελεί φυσιολογική επιλογή για την Κύπρο, την οποία υπαγορεύουν η κουλτούρα, ο πολιτισμός, η ιστορία, ο ευρωπαϊκός της

προσανατολισμός καθώς και η προσήλωσή της στα ιδεώδη της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Η εφαρμογή των Νόμων και Κανονισμών της ΕΕ (κοινοτικό κεκτημένο) στην περιοχή που βρίσκεται κάτω από τη στρατιωτική κατοχή της Τουρκίας, έχει ανασταλεί μέχρι την εξεύρεση λύσης που θα τερματίζει την παράνομη κατοχή και τη βίαιη διαίρεση του νησιού. Εν τω μεταξύ, η Κυβέρνηση της Κύπρου, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει προωθήσει μέτρα για διευκόλυνση και αύξηση των οικονομικών συναλλαγών μεταξύ των δύο κοινοτήτων και για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των Τουρκοκυπρίων όπως τον Κανονισμό Πράσινης Γραμμής.

Ενώ η Κύπρος έχει να κερδίσει πολλά από την ένταξη της στην ΕΕ, την ίδια στιγμή έχει και η ίδια πολλά να προσφέρει ως κράτος μέλος. Η γεωστρατηγική της θέση στο σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής, της Βορείου Αφρικής και της Ασίας, καθιστά την Κύπρο ένα σημαντικό διεθνές επιχειρηματικό κέντρο καθώς και ένα διεθνές κέντρο επικοινωνιών και συγκοινωνιών. Η Κυπριακή Δημοκρατία επίσης κατέχει συγκριτικό πλεονέκτημα ως το μοναδικό κράτος μέλος της ΕΕ στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες υποδομές της, το αξιόπιστο νομικό σύστημα, τα φορολογικά κίνητρα, το χαμηλό ποσοστό εγκληματικότητας και το άρτια εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, η Κύπρος αποτελεί δημοφιλές περιφερειακό κέντρο δραστηριοτήτων για ευρωπαϊκές και άλλες πολυεθνικές εταιρείες.

Από την ένταξη της στην ΕΕ, η Κύπρος έχει υιοθετήσει σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που έχουν αλλάξει το οικονομικό της τοπίο. Το εμπόριο και τα επιτόκια έχουν απελευθερωθεί και έχουν αρθεί οι έλεγχοι στις τιμές και οι περιορισμοί στις επενδύσεις.

Έχουν εισαχθεί ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις για τη δημιουργία και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής και έχουν εξαλειφθεί τα μονοπώλια.

Το νέο πολιτικό πλαίσιο που έχει δημιουργηθεί από την ένταξη στην ΕΕ επιδρά, επίσης, θετικά στις προσπάθειες για συνολική λύση στο Κυπριακό, εντός του πλαισίου του ΟΗΕ, σύμφωνα με τα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και τις αρχές που βασίζεται η ΕΕ και το κεκτημένο, που θα τερματίζει τη διαίρεση της Κύπρου και θα επανενώνει την πατρίδα μας, τους θεσμούς και την οικονομία της και θα διαφυλάσσει τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων.

10

Η Κύπρος ανέλαβε, για πρώτη φορά, την άσκηση της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ από τον Ιούλιο μέχρι τον Δεκέμβριο 2012. Κατά τη διάρκεια της Προεδρίας, επιτεύχθηκε Συμφωνία επί του Ενιαίου Πακέτου Ευρεσιτεχνίας και Συμφωνία επί του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, άρχισαν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών με την Ιαπωνία, ενώ ολοκληρώθηκαν οι διαπραγματεύσεις επί της Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών με τη Σιγκαπούρη. Σημαντική πρόοδος επιτεύχθηκε, επίσης, στο θέμα του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου και του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου.

Θέση και Έκταση

Η Κύπρος με έκταση 9.251 τετραγωνικά χιλιόμετρα (3.572 τετραγωνικά μίλια), έχει μέγιστο μήκος 240 χιλιόμετρα (149 μίλια) από το ανατολικότερο μέχρι το δυτικότερο της άκρο και μέγιστο πλάτος 100 χιλιόμετρα (62 μίλια) από το βορειότερο μέχρι το νοτιότερο της άκρο. Η Κύπρος βρίσκεται σε στρατηγική θέση στο βορειοανατολικό άκρο της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου (33° ανατολικά, 35° βόρεια), στο σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Αφρικής και της Ασίας και πολύ κοντά στις μεγάλες εμπορικές αρτηρίες που ενώνουν την Ευρώπη με τη Μέση Ανατολή, τη Ρωσία, την Κεντρική Ασία και την Άπω Ανατολή.

Τοπογραφία/Γεωλογία

Η Κύπρος έχει δύο οροσειρές: την οροσειρά του Πενταδακτύλου που εκτείνεται κατά μήκος ολόκληρης σχεδόν της βόρειας ακτής, καθώς και την οροσειρά του Τροόδους που εκτείνεται στο κεντρικό

και νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού με ψηλότερη κορυφή τον Όλυμπο, 1.953 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Η παράκτια γραμμή της Κύπρου στον βορρά είναι απότομη και βραχώδης ενώ στον νότο υπάρχουν αμμώδεις παραλίες. Μεταξύ των δύο οροσειρών βρίσκεται η εύφορη πεδιάδα της Μεσαορίας.

Η γεωλογία της Κύπρου υπήρξε πρωταρχικός παράγοντας στη διαμόρφωση του φυσικού περιβάλλοντός της, επηρεάζοντας την ιστορική, πολιτιστική και κοινωνικοοικονομική εξέλιξή της από την αρχαιότητα έως σήμερα. Η γένεση του νησιού ήταν το αποτέλεσμα μιας σειράς μοναδικών και πολύπλοκων γεωλογικών διεργασιών, καθιστώντας την πρότυπο για γεωεπιστήμονες παγκοσμίως. Στην κορυφή του Τροόδους βρίσκονται σήμερα πετρώματα, που αποτελούσαν το βαθύτερο στρώμα ενός κομματιού ωκεάνιου φλοιού και του ανώτερου μανδύα της γης, ενός οφιολιθικού συμπλέγματος που σχηματίστηκε πριν 92 εκατομμύρια χρόνια, 8 χιλιόμετρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Κλίμα

Η Κύπρος έχει μεσογειακό κλίμα με κύρια χαρακτηριστικά το ζεστό και ξηρό καλοκαίρι από τον Ιούνιο μέχρι τον Σεπτέμβριο, το βροχερό αλλά ήπιο χειμώνα από τον Νοέμβριο μέχρι τον Μάρτιο και τις δύο ενδιάμεσες μεταβατικές εποχές, το φθινόπωρο και την άνοιξη τον Οκτώβριο, Απρίλιο και Μάιο. Το ποσοστό της ηλιοφάνειας είναι μεγάλο κατά τη διάρκεια του χρόνου, και ιδιαίτερα από τον Απρίλιο μέχρι τον Σεπτέμβριο, με την ηλιοφάνεια να ξεπερνά κατά μέσο όρο τις έντεκα ώρες την ημέρα.

Χλωρίδα και Πανίδα

Περίπου το 17% της ολικής έκτασης του νησιού καλύπτεται από δάση. Η φυσική βλάστηση περιλαμβάνει δάση με αειθαλή και φυλλοβόλα δέντρα, θάμνους και άνθη. Η κυπριακή χλωρίδα περιλαμβάνει 1.800 γηγενή είδη, υποείδη και ποικιλίες, από τα οποία τα 140 (7%) είναι ενδημικά. Το Κυκλάμινο (*Cyclamen cyprium*) έχει ανακηρυχθεί σε εθνικό φυτό της Κύπρου ενώ η Λατζιά (*Quercus alnifolia*) έχει ανακηρυχθεί σε εθνικό δέντρο.

Η κυπριακή πανίδα περιλαμβάνει επτά είδη θηλαστικών, 26 είδη αμφιβίων και ερπετών, 405 είδη πουλιών και μεγάλη ποικιλία εντόμων, ενώ οι κυπριακές ακτές προσφέρουν καταφύγιο σε 197 είδη ψαριών και ποικιλία καβουριών, σφουγγαριών και εχινόδερμων.

Το μεγαλύτερο άγριο θηλαστικό, το οποίο ζει ακόμη στο νησί, είναι το κυπριακό αγρινό, ένα σπάνιο ενδημικό είδος άγριου προβάτου, το οποίο συναντούμε μόνο στην Κύπρο.

Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000 και Βιοποικιλότητα

Το Δίκτυο Natura 2000 είναι ένα ευρύ ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων φυσικών περιοχών για είδη χλωρίδας, πανίδας, πτηνών και οικοτόπων. Στην Κύπρο αποτελείται από 69 περιοχές που καλύπτουν χερσαίες και θαλάσσιες εκτάσεις άνω των 10,000 km². Η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ με το υψηλότερο ποσοστό κάλυψης προστατευόμενων περιοχών.

Η Κύπρος φιλοξενεί πλούσια βιοποικιλότητα και τύπους φυσικών οικοτόπων με σημαντικά και σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας. Λόγω της μακράς γεωγραφικής της απομόνωσης, καθώς και των γεωλογικών και κλιματολογικών της συνθηκών, η Κύπρος παρουσιάζει υψηλό ενδημισμό και θεωρείται θερμό σημείο βιοποικιλότητας (biodiversity hot spot), ενώ παράλληλα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους μεταναστευτικούς διάδρομους ειδών, λόγω της γεωγραφικής της θέσης (μεταξύ τριών ηπείρων).

12

Πληθυσμός

920.700 (Δεκέμβριος 2022):
- 80,1% (737.200) Ελληνοκύπριοι
- 19,9% (183.500) αλλοδαποί

Δημογραφικά Στατιστικά Στοιχεία (2022)

Αριθμός γεννήσεων 11,2 ανά χίλιους κατοίκους
Αριθμός θανάτων 8,0 ανά χίλιους κατοίκους
Ποσοστό αύξησης πληθυσμού 1,8%
Προσδόκιμη διάρκεια ζωής για τον άντρα 79,6
Προσδόκιμη διάρκεια ζωής για τη γυναίκα 83,3

Επαρχίες	Πληθυσμός (Δεκ. 2022)
Λευκωσία	356.400
Λεμεσός	258.300
Λάρνακα	153.800
Πάφος	100.700
Αμμόχωστος	51.500

Πόλεις	Πληθυσμός (Δεκ. 2022)
Λευκωσία (πρωτεύουσα)	264.900
Λεμεσός	197.000
Λάρνακα	91.500
Πάφος	70.900

Γλώσσες

Επίσημες γλώσσες είναι η Ελληνική και η Τουρκική. Η Αγγλική γλώσσα είναι ευρέως διαδεδομένη.

Θρησκεία

Οι Ελληνοκύπριοι είναι στην πλειονότητά τους Χριστιανοί Ορθόδοξοι και ανήκουν στην Αυτοκέφαλη Ελληνορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου. Οι Τουρκοκύπριοι είναι στην πλειονότητά τους Σουνίτες Μουσουλμάνοι, ενώ οι μικρότερες θρησκευτικές ομάδες των Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων ανήκουν σε άλλα χριστιανικά δόγματα. Οι Μαρωνίτες ανήκουν στη Μαρωνιτική Καθολική Εκκλησία, οι Αρμένιοι στην πλειονότητά τους στην Αρμενική Αποστολική Ορθόδοξη Εκκλησία και οι Λατίνοι στη Λατινική Καθολική Εκκλησία.

Πολιτιστική Κληρονομιά

- Νεολιθικοί οικισμοί (Χοιροκοιτία).
- Κλασικά, Ελληνιστικά και Ρωμαϊκά μνημεία (Σαλαμίνα, Αρχαίο Ωδείο Πάφου, ψηφιδωτά Οικίας Διονύσου στην Κάτω Πάφο).
- Βυζαντινές και Λατινικές Εκκλησίες και Μοναστήρια (Εκκλησία Παναγίας της Ασίνου, Εκκλησία Αγίου Νικολάου της Στέγης, Ιερά Μονή Παναγίας του Κύκκου).
- Μεσαιωνικά κάστρα και οχυρωματικά έργα (Ενετικά τείχη Λευκωσίας, Κάστρο Αγίου Ιλαρίωνα,

Κάστρο της Καντάρας, Κάστρο Βουφαβέντο).
- Τζαμιά (Τέμενος Χαλά Σουλτάν, Τέμενος Μπαϊρακτάρη).

Καταβάλλονται προσπάθειες για διαφύλαξη και διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς στο κατεχόμενο από την Τουρκία τμήμα του νησιού.

Πολυπολιτισμικότητα

Η Κύπρος αποτελεί γεωγραφικό σταυροδρόμι και γέφυρα πολιτισμών.

Το πέρασμα διαδοχικών κατακτητών από το έδαφός της κατέστησε την Κύπρο χωνευτήρι πολιτισμών. Λόγω της γεωγραφικής και στρατηγικής της θέσης αποτελεί παράδειγμα και πρότυπο αρμονικής συνύπαρξης διαφορετικών πολιτισμών. Το έδαφός της είναι διάσπαρτο από ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία διαφορετικής τεχνοτροπίας, νοοτροπίας και φιλοσοφίας.

Ως κράτος μέλος της ΕΕ, η Κύπρος συμβάλλει στην προώθηση των αρχών πάνω στις οποίες στηρίζεται το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, δηλαδή, της ειρηνικής συνύπαρξης, της συνεργασίας, του σεβασμού στη διαφορετικότητα και της αναζήτησης των συγκλίσεων.

Ιστορία

Τα πρώτα ευρήματα πολιτισμού στο νησί χρονολογούνται από την 10η χιλιετία π.Χ. (πρώιμη φάση της Ακεραμικής Νεολιθικής περιόδου). Η Κύπρος εξελίχθηκε σε σημαντικό κέντρο ελληνικού πολιτισμού με την εγκατάσταση των Ελλήνων Μυκηναίων-Αχαιών, μεταξύ του 13ου και του 11ου αιώνα π.Χ. Στα μέσα του 9ου αιώνα π.Χ. άρχισαν να φτάνουν στην Κύπρο Φοίνικες έποικοι, οι οποίοι συγκεντρώθηκαν, κυρίως, στην παραλιακή πόλη του Κιτίου. Ακολούθησαν κατακτητές όπως οι Ασσύριοι, οι Αιγύπτιοι και οι Πέρσες (8ος-4ος αιώνας π.Χ.). Από το 30 π.Χ. μέχρι το 330 μ.Χ. η Κύπρος υπάγεται στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Τότε, διαδόθηκε ο Χριστιανισμός στο νησί.

Ωστόσο, το νησί κατόρθωσε να διατηρήσει την ελληνική του ταυτότητα και η εθνική του κληρονομιά ενισχύθηκε όταν έγινε ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της Δυναστείας των Πτολεμαίων της Αιγύπτου κατά την Ελληνιστική περίοδο (310-30 π.Χ.) και αργότερα του ελληνορθόδοξου κόσμου του Βυζαντίου (330-1191 μ.Χ.). Η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός επικράτησαν διά μέσου των αιώνων που ακολούθησαν, παρά το γεγονός ότι η Κύπρος περιήλθε διαδοχικά στην κυριαρχία ξένων κατακτητών, του Ριχάρδου του Λεοντόκαρδου και του Τάγματος των Ναϊτών Ιπποτών (1191-1192), των

14

Φράγκων Λουζινιανών (1192-1489), των Ενετών (1489-1571), των Οθωμανών Τούρκων (1571-1878) και των Βρετανών (1878-1960).

Οι Ελληνοκύπριοι διεξήγαγαν απελευθερωτικό αγώνα ενάντια στη βρετανική αποικιοκρατία από το 1955 μέχρι το 1959. Το 1960 η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της και ανακηρύχθηκε σε συνταγματική Δημοκρατία. Στο πλαίσιο των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου, η Ελλάδα, η Τουρκία και η Βρετανία ορίζονταν ως εγγυήτριες δυνάμεις της ανεξαρτησίας της χώρας, ενώ η Βρετανία θα διατηρούσε στο νησί δύο κυρίαρχες βάσεις. Οι βρετανικές στρατιωτικές βάσεις στο νησί, η μία στο Ακρωτήριο/Επισκοπή και η άλλη στη Δεκέλεια, καλύπτουν το 2,7% του εδάφους.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, η πολιτική εξουσία θα κατανεμόταν μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων με αναλογία 7:3. Αυτό έδωσε στην τουρκοκυπριακή κοινότητα (18% του πληθυσμού) δικαιώματα συμμετοχής στη Δημόσια Υπηρεσία κατά 30%. Επιπρόσθετα, δόθηκαν στην τουρκοκυπριακή κοινότητα δικαιώματα αρνησικυρίας σε σημαντικά θέματα.

Οι σχέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων υπήρξαν για αιώνες ειρηνικές και φιλικές. Ωστόσο, συγκεκριμένες πρόνοιες των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου και του Συντάγματος του 1960 (οι οποίες είχαν επιβληθεί στον λαό της Κύπρου), έμελλε να αποδειχθούν αιτία εσωτερικών προστριβών και εξωτερικών παρεμβάσεων. Το ίδιο το Σύνταγμα καλλιέργησε τις διαφορές μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, προωθώντας περισσότερο τις

διαιρετικές παρά τις συνενωτικές τάσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Οι Ελληνοκύπριοι είχαν όλη την καλή θέληση να ενδυναμώσουν την ενότητα του κράτους, όμως η τουρκοκυπριακή ηγεσία, με την έντονη παρότρυνση και καθοδήγηση της Τουρκίας, επεδίωκε τον εθνικό διαχωρισμό και τη γεωγραφική διχοτόμηση. Αυτό αποτέλεσε την απαρχή διακοινοτικών ταραχών μεταξύ του 1963 και 1967 που οδήγησαν σε αεροπορικούς βομβαρδισμούς εκ μέρους της Τουρκίας καθώς και απειλές ότι θα εισβάλει στην Κύπρο.

Το 1964, οι Τουρκοκύπριοι αποχώρησαν από την Κυβέρνηση, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη Δημόσια Υπηρεσία.

Από το 1968 ως το 1974 διεξάγονταν διακοινοτικές συνομιλίες για την επίτευξη λύσης υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών. Η διακοινοτική ένταση μειώθηκε και σταδιακά η βία εξαλείφθηκε κατά την περίοδο αυτή.

Η Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών (που αποτελείται σήμερα από λιγότερο από 900 στρατιώτες) εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο το 1964 μετά από τις διακοινοτικές ταραχές του Δεκεμβρίου του 1963 και τις τουρκικές απειλές για εισβολή. Κύριο της καθήκον, σήμερα, είναι η επιτήρηση της νεκρής ζώνης και η διατήρηση της κατάπαυσης του πυρός, δεδομένου ότι περισσότεροι από 40.000 Τούρκοι στρατιώτες συνεχίζουν να κατέχουν το βόρειο τμήμα του νησιού, μετά την τουρκική εισβολή του 1974, καθιστώντας την ως ένα από τα πιο στρατικοποιημένα μέρη στον κόσμο.

Στρατιωτική εισβολή και κατοχή από την Τουρκία

Στις 15 Ιουλίου 1974, η στρατιωτική χούντα, που κυβερνούσε τότε την Ελλάδα, και οι Ελληνοκύπριοι συνεργάτες της στο νησί, πραγματοποίησαν πραξικόπημα για να ανατρέψουν τη δημοκρατικά εκλεγμένη Κυβέρνηση της Κύπρου. Στις 20 Ιουλίου η Τουρκία, χρησιμοποιώντας το πραξικόπημα ως πρόσχημα, εισέβαλε στην Κύπρο, κατά παράβαση του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ και των αρχών που διέπουν τις διεθνείς σχέσεις, για να αποκαταστήσει δήθεν τη συνταγματική τάξη. Αντ' αυτού κατέλαβε το 36,2% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Τουρκία εξακολουθεί από τότε να περιφρονεί πληθώρα ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών που απαιτούν την αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων από το νησί.

Τραγικές ήταν οι συνέπειες της τουρκικής εισβολής. Χιλιάδες ήταν οι νεκροί, ενώ περίπου 180.000 Ελληνοκύπριοι που ζούσαν στο βόρειο τμήμα της χώρας, περισσότεροι από το ένα τρίτο του πληθυσμού εκδιώχθηκαν βίαια από τα σπίτια και τις περιουσίες τους και έγιναν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα. Άλλοι 20.000 Ελληνοκύπριοι που είχαν εγκλωβιστεί στις κατεχόμενες περιοχές το 1974, εξαναγκάστηκαν σταδιακά, με εκφοβισμό και στέρηση των βασικών

τους ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να βρουν καταφύγιο στην ελεγχόμενη από την Κυβέρνηση περιοχή. Σήμερα, παραμένουν περίπου 331 εγκλωβισμένοι, κυρίως ηλικιωμένοι. Επιπρόσθετα, οι Τουρκοκύπριοι, εξαναγκάστηκαν να μεταβούν στις κατεχόμενες περιοχές στο πλαίσιο της τουρκικής πολιτικής για εθνικό διαχωρισμό.

Ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής, 1.619 Ελληνοκύπριοι, πολίτες και στρατιώτες, εξαφανίστηκαν. Πολλοί είτε συνελήφθησαν από τις τουρκικές δυνάμεις εισβολής και θεάθηκαν σε φυλακές στην Τουρκία, είτε εξαφανίστηκαν μετά τη λήξη των εχθροπραξιών σε περιοχές που βρίσκονταν υπό τον έλεγχο του τουρκικού στρατού. Οι περισσότεροι από αυτούς εξακολουθούν να είναι αγνοούμενοι, λόγω της απροθυμίας της Τουρκίας να βοηθήσει στη διακρίβωση της τύχης τους. Επιπρόσθετα, η πολιτική της μεταφοράς και εγκατάστασης εποίκων από την Τουρκία στο κατεχόμενο τμήμα έχει αλλοιώσει τη δημογραφική δομή του νησιού, σε τέτοιο βαθμό, ώστε ο συνολικός αριθμός των παράνομων εποίκων να είναι σχεδόν διπλάσιος των Τουρκοκυπρίων. Το γεγονός αυτό έχει προφανείς σημαντικές κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες για τους ίδιους τους Τουρκοκύπριους, οι οποίοι επανειλημμένα έχουν εκφράσει τη διαφωνία τους σχετικά με τη μαζική εισροή εποίκων. Σαν αποτέλεσμα, χιλιάδες υποχρεώθηκαν να μεταναστεύσουν.

16

Η τουρκική εισβολή και κατοχή επέφερε οικονομική κατάρρευση στο βόρειο τμήμα του νησιού, το οποίο πριν το 1974 ήταν το πλουσιότερο και το πιο ανεπτυγμένο. Το 70% των πλουτοπαραγωγικών πόρων της Κύπρου χάθηκε, ενώ 30% του εργατικού δυναμικού κατέστησαν άνεργοι.

Μεγάλο μέρος της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς στο κατεχόμενο τμήμα έχει καταστραφεί και υποστεί βανδαλισμούς, ενώ χώροι λατρείας έχουν βεβηλωθεί. Η καταστροφή της πολιτισμικής κληρονομιάς έχει διαπραχθεί σε μεγάλο βαθμό από τον τουρκικό στρατό και Τούρκους υπηκόους και συνεχίζεται ακόμη με τη συνεργία της κατοχικής δύναμης.

Μια σειρά αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, καθώς και άλλων διεθνών οργανισμών, καταδικάζουν την τουρκική εισβολή και τις άλλες επιθετικές ενέργειες της Τουρκίας εναντίον της Κύπρου, ζητούν την επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια τους υπό συνθήκες ασφάλειας και τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων καθώς και την άμεση αποχώρηση από το νησί όλων των ξένων στρατευμάτων και απαιτούν την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον σεβασμό της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου. Επιπρόσθετα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων βρήκε την Τουρκία υπεύθυνη για μαζικές και συστηματικές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο.

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών έχει αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος και την επανένωση του νησιού με διαδοχικούς γύρους διακοινοτικών συνομιλιών που διεξάγονται από το 1974. Η πρόοδος, δυστυχώς, έχει υπονομευθεί, με ποικίλους τρόπους, από την τουρκική πλευρά και την τουρκοκυπριακή ηγεσία, που επιδιώκουν μια διευθέτηση που θα άφηνε την Κύπρο μόνιμα διαιρεμένη. Η ελληνοκυπριακή πλευρά, από την άλλη, εμμένει σε μια πραγματική επανένωση της χώρας.

Στις 24 Απριλίου 2004 ζητήθηκε από τον λαό της Κύπρου να εγκρίνει ή να απορρίψει σε χωριστά και ταυτόχρονα δημοψηφίσματα στις δύο κοινότητες, την πρόταση του Γενικού Γραμματέα για μια συνολική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος (Σχέδιο Ανάν V). Με σαφή πλειοψηφία 75,8%, οι Ελληνοκύπριοι απέρριψαν το προτεινόμενο σχέδιο γιατί θεώρησαν ότι το τελικό κείμενο δεν ήταν ισορροπημένο και δεν ικανοποιούσε τις βασικές τους ανησυχίες αναφορικά με την ασφάλεια, τη λειτουργικότητα και τη βιωσιμότητα της λύσης.

Με την ψήφο τους οι Ελληνοκύπριοι απέρριψαν το συγκεκριμένο ατελές Σχέδιο που τέθηκε ενώπιόν τους, επειδή δεν οδηγούσε στην πραγματική επανένωση των θεσμών, του λαού, του εδάφους και της οικονομίας της Κύπρου. Αντίθετα, οι Τουρκοκύπριοι (συμπεριλαμβανομένων των ψήφων των παράνομων εποίκων από την Τουρκία) με μια πλειοψηφία 64,9% ψήφισαν υπέρ του Σχεδίου.

Η αρνητική έκβαση του δημοψηφίσματος κατέστησε το Σχέδιο Ανάν άκυρο στο σύνολό του. Ωστόσο, η κυπριακή Κυβέρνηση παρέμεινε αταλάντευτα δεσμευμένη στην αποστολή των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα και σε μια ουσιαστική ειρηνευτική διαδικασία που θα διευκολύνει την επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης. Συνεπώς, επεδίωξε να δώσει νέα ώθηση στην ειρηνευτική διαδικασία για την εξεύρεση μιας κοινά αποδεκτής λύσης που να ικανοποιεί τις ανησυχίες όλων των Κυπρίων.

Σ' αυτό το πλαίσιο, στις 8 Ιουλίου 2006, ο τότε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσος Παπαδόπουλος και ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας Μεχμέτ Αλί Ταλάτ υπέγραψαν Συμφωνία πάνω σε μια «Δέσμη Αρχών» για τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Επαναβεβαίωσαν τη δέσμευση των δύο κοινοτήτων για επανένωση του νησιού στη βάση μιας διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας και συμφώνησαν σε διαδικασίες για την προετοιμασία του εδάφους για συνολικές συνομιλίες που θα οδηγούσαν σε μια βιώσιμη λύση.

Παρά το πλήγμα που προκλήθηκε από την άρνηση της τουρκικής πλευράς να εφαρμόσει τη Συμφωνία της 8ης Ιουλίου, η ειρηνευτική διαδικασία αναβίωσε το 2008, αμέσως μετά την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια, με την έναρξη απευθείας διαπραγματεύσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Εντούτοις, η διαδικασία αυτή διακόπηκε την άνοιξη του 2012 όταν η τουρκική πλευρά αρνήθηκε να συνεργαστεί για τη συνέχιση των συνομιλιών και την επίλυση εκκρεμών ζητημάτων.

Μετά την εκλογή του το 2013, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης ανέλαβε την πρωτοβουλία για τη δημιουργία νέας ώθησης σε νέο γύρο συνομιλιών με την παρουσίαση δέσμης προτάσεων για την αποκατάσταση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Οι συνομιλίες επανάρχισαν μετά τον διορισμό ενός Ελληνοκύπριου και ενός Τουρκοκύπριου διαπραγματευτή, αφού ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο τότε Τουρκοκύπριος ηγέτης Ντερβίς Έρογλου συμφώνησαν σε μια Κοινή Διακήρυξη στις 11 Φεβρουαρίου 2014, η οποία έθετε το πλαίσιο και τις βασικές αρχές για διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος, καθώς και τη μεθοδολογία της διαπραγματευτικής διαδικασίας.

18

Παρά ταύτα οι συνομιλίες αναβλήθηκαν μετά από τις προκλητικές ενέργειες της Τουρκίας στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου και επανάρχισαν στις 15 Μαΐου 2015, μετά την εκλογή του Μουσταφά Ακιντζί στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Μέχρι τον Ιούνιο του 2017, οι διαπραγματεύσεις προχώρησαν εντατικά και σημειώθηκε σημαντική πρόοδος σε σημαντικό αριθμό θεμάτων. Δυστυχώς, η Διεθνής Διάσκεψη για την Κύπρο, που διεξήχθη στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας (28 Ιουνίου - 07 Ιουλίου 2017) και επικεντρώθηκε κυρίως στα θέματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων μετά τη διευθέτηση, κατέληξε χωρίς αποτέλεσμα, λόγω της επιμονής της Τουρκίας να έχει το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης στην Κύπρο, να διατηρήσει ένα αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων και μόνιμη παραμονή στρατευμάτων στην Κύπρο μετά τη λύση.

Ο τέως Πρόεδρος Αναστασιάδης είχε επανειλημμένα διακηρύξει τη δέσμευσή του να εργαστεί ακούραστα για τον τερματισμό της απαράδεκτης παρούσας

κατάστασης στην Κύπρο και για την επίτευξη μιας λειτουργικής και συνολικής διευθέτησης, η οποία όχι μόνο θα αναβαθμίζει τον περιφερειακό ρόλο της χώρας, αλλά παράλληλα θα συμβάλλει στη σταθερότητα και ευημερία στην περιοχή, καθιστώντας την Κύπρο παράδειγμα ειρηνικής συνύπαρξης σε μια ταραχώδη περιοχή. Αυτό που επιδιώκεται είναι μια βιώσιμη, διαρκής και λειτουργική λύση η οποία θα διασφαλίζει ότι η Κύπρος θα παραμείνει ένα σύγχρονο κράτος μέλος της ΕΕ και του ΟΗΕ, με πλήρη κυριαρχία, ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα.

Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης παραμένει προσηλωμένος στην προσπάθεια για δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών σε διεθνές επίπεδο με στόχο την επανέναρξη των συνομιλιών για την επίτευξη μιας συνολικής, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης στο Κυπριακό, στη βάση των συμφωνημένων πλαισίων και των σχετικών ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των αρχών και αξιών της ΕΕ, της οποίας η Κύπρος αποτελεί κράτος μέλος.

Οικονομία

Παρά την εκκρεμότητα στο πολιτικό πρόβλημα, η οικονομία της ελεύθερης αγοράς στην ελεγχόμενη από την Κυβέρνηση περιοχή σημείωσε αξιοσημείωτη ανάκαμψη από το 1974. Η επιτυχία στην οικονομία αποδίδεται, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους παράγοντες: στην υιοθέτηση της ελεύθερης οικονομίας της αγοράς, στην ορθή μακροοικονομική πολιτική διαδοχικών Κυβερνήσεων, στον δυναμισμό και ευελιξία της επιχειρηματικής κοινότητας καθώς και στο υψηλό επίπεδο κατάρτισης του εργατικού δυναμικού. Κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων δεκαετιών, η κυπριακή οικονομία έχει μετατραπεί από αγροτική σε οικονομία ελαφράς βιομηχανίας και υπηρεσιών. Σήμερα, η Κύπρος είναι ένας σημαντικός τουριστικός προορισμός καθώς και μια σύγχρονη οικονομία, η οποία προσφέρει δυναμικές υπηρεσίες μαζί με προηγμένες φυσικές και κοινωνικές υποδομές.

Την 1η Ιανουαρίου 2008 η Κυπριακή Δημοκρατία εντάχθηκε στην Ευρωζώνη, υιοθετώντας το ευρώ ως το επίσημο νόμισμά της, το οποίο αντικατέστησε την κυπριακή λίρα.

Η διεθνής οικονομική κρίση το 2013, η οποία είχε σημαντικό αντίκτυπο στην παγκόσμια ανάπτυξη, δεν

άφησε ανεπηρέαστη την Κύπρο, με αποτέλεσμα η Κυβέρνηση να αναγκαστεί να υποβάλει αίτηση για βοήθεια στον Μηχανισμό Στήριξης που παρέχεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Τρόικα). Η σχετική δανειακή σύμβαση και ένα Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής (Μνημόνιο Συναντίληψης) υπογράφηκαν με την Τρόικα την άνοιξη του 2013 με στόχο την αποκατάσταση της οικονομικής σταθερότητας.

Τρία χρόνια αργότερα, στις 31 Μαρτίου 2016, η Κύπρος εξήλθε του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής έχοντας επιτυχώς εφαρμόσει τις πρόνοιές του και έχοντας αντιμετωπίσει δημοσιονομικές, τραπεζικές και διαρθρωτικές προκλήσεις, σηματοδοτώντας έτσι την έξοδο της από την ύφεση. Το Eurogroup, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και αξιωματούχοι της ΕΕ έχουν επαινέσει την Κύπρο για τη σκληρή δουλειά και την αφοσίωσή της, καθώς και για τα σημαντικά της επιτεύγματα που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την εντυπωσιακή ανάκαμψη της οικονομίας, η οποία επέστρεψε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2016, με ρυθμό ανάπτυξης περίπου 3,4%, τη σταθεροποίηση του τραπεζικού τομέα, την επαναφορά της δημοσιονομικής θέσης της χώρας σε βιώσιμη πορεία, τη μείωση του δημόσιου χρέους, την επανάκτηση της πρόσβασης στις διεθνείς αγορές

κεφαλαίων και τις συνεχείς αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής της ικανότητας από διεθνείς οίκους αξιολόγησης.

Τονίζεται ότι διακηρυγμένη δέσμευση της Κυβέρνησης είναι η διατήρηση συνετών μακροοικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών και η συνέχιση της προώθησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Πρόθεσή της είναι, επίσης, να διατηρήσει τα πλεονεκτήματα της Κύπρου όπως οι προηγμένες υποδομές και το ευνοϊκό φορολογικό σύστημα προκειμένου να ενισχύσει περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Επιπλέον, οι επερχόμενες έρευνες φυσικού αερίου στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου ενδέχεται να αποκαλύψουν σημαντικά αποθέματα φυσικού αερίου τα οποία θα επιφέρουν οικονομικά οφέλη για την Κύπρο στο προσεχές μέλλον.

Τομέας	Συνεισφορά στο ΑΕΠ*		
	2016	2022	2023
Πρωτογενής	2,4	1,8	1,8
Δευτερογενής	12,4	13,8	13,9
Τριτογενής	85,2	84,4	84,3

Άλλα Οικονομικά Στοιχεία

Κατά κεφαλήν εισόδημα (Ευρώ)

	2016	2022	2023
	€22.328	€30.434	€32.097
Πληθωρισμός	-1,4%	8,4%	3,5%
Ρυθμός Ανάπτυξης (%)	6,6%	5,1%	2,5%
Ανεργία	12,9%	6,8%	6,1%

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός

	2016	2022	2023
	417.069	483.290	493,256

Επικερδώς Απασχολούμενος Πληθυσμός

	2016	2022	2023
	363,060	450.541	463.178

*Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Διεθνές Εμπόριο και Ναυτιλία

Η στρατηγική θέση της Κύπρου, το ευνοϊκό φορολογικό περιβάλλον, το εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό, το εξαιρετικό δίκτυο τηλεπικοινωνιών καθώς και το σύγχρονο τραπεζικό και νομικό σύστημά της, έχουν καταστήσει τη χώρα ιδανική εμπορική γέφυρα που συνδέει την ΕΕ με τη Μέση Ανατολή.

Το ελκυστικό επιχειρηματικό περιβάλλον της Κύπρου και οι διευκολύνσεις που παρέχει συγκρίνονται ευνοϊκά με εκείνες των καλύτερων εμπορικών κέντρων στον κόσμο. Το νησί θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα διεθνή επιχειρηματικά κέντρα ανάμεσα σε άλλες 50 χώρες, οι οποίες παρέχουν παρόμοιες διευκολύνσεις.

Οι ξένοι επενδυτές μπορούν να εγγράψουν εταιρεία απευθείας στον Έφορο Εταιρειών και να εξασφαλίσουν όλες τις απαραίτητες άδειες, όπου χρειάζεται, από τις αρμόδιες Αρχές. Η Κύπρος έχει καταστεί, επίσης, σημαντικό ναυτιλιακό κέντρο και διαθέτει έναν από τους μεγαλύτερους εμπορικούς στόλους παγκοσμίως και τον μεγαλύτερο στην Ευρώπη με 1.652 (2023) εγγεγραμμένα πλοία.

Επιπλέον, η Κύπρος είναι ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα πλοιοδιαχείρισης παγκοσμίως. Στην επικράτεια της έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν πέραν των 60 πλοιοδιαχειριστριών εταιρειών, πολλές από τις οποίες συγκαταλέγονται στις μεγαλύτερες του είδους τους παγκόσμια.

Υπηρεσίες

Οι υπηρεσίες είναι ο πλέον ραγδαία αναπτυσσόμενος τομέας, συνεισφέρει σχεδόν το 80% του ΑΕΠ της Κύπρου και απασχολεί περισσότερο από το 70% του

εργατικού δυναμικού. Τα τελευταία χρόνια, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας (ICT) και οι επαγγελματικές υπηρεσίες μαζί με τα επενδυτικά ταμεία, διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη διαφοροποίηση της κυπριακής οικονομίας. Οι υπηρεσίες αποκτούν αύξουσα δυναμική, συμβάλλουν στη νέα μακροπρόθεσμη στρατηγική της Κύπρου για βιώσιμη ανάπτυξη και έχουν καίρια σημασία για την περαιτέρω διαφοροποίηση και τον προσανατολισμό της οικονομίας σε τομείς υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Ο τουριστικός τομέας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία του τόπου. Το 2023, 3,8 εκατομμύρια τουρίστες επισκέφθηκαν την Κύπρο, κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο (33,9%), το Ισραήλ (10,7%), τη Πολωνία (7,1%), τη Γερμανία (5,5%), την Ελλάδα (4,9%), και τη Σουηδία (3,8%), επιφέροντας έσοδα που ανήλθαν γύρω στα 3 δις ευρώ.

Τα αποτελέσματα για το 2023 είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, εφόσον ο τουριστικός τομέας έχει πλέον ανακάμψει πλήρως και έχει επιστρέψει στα προ-πανδημικά επίπεδα. Οι προοπτικές είναι επίσης θετικές, καθώς ο τομέας συνεχίζει να αναπτύσσεται, θέτοντας στο επίκεντρο τον ανθρώπινο παράγοντα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την πράσινη μετάβαση.

22

Υδρογονάνθρακες και ΑΟΖ

Απώτερος στόχος είναι η μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό ενεργειακό κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου, με τη χώρα μας, ως πλήρες κράτος μέλος της ΕΕ, να επικεντρώνεται στην αξιοποίηση των υδρογονανθρακικών της πόρων και στην κατασκευή των απαραίτητων ενεργειακών υποδομών, συνεισφέροντας στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ. Η Κύπρος έχει τις δυνατότητες να συνεισφέρει στη μετατροπή της Ανατολικής Μεσογείου σε μια περιοχή αειφόρου και ισορροπημένης οικονομικής ανάπτυξης, ενισχύοντας την πολιτική σταθερότητα και βελτιώνοντας τις διμερείς και πολυμερείς σχέσεις με τις γειτονικές χώρες, αξιοποιώντας τις συνέργειες που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων στην περιοχή.

Μέχρι σήμερα έχουν προκηρυχθεί τρεις γύροι χορήγησης Αδειών Έρευνας Υδρογονανθράκων το 2007, το 2012 και το 2016 και δύο διαδικασίες Αδειοδότησης για τα Τεμάχια 7 (2019) και 5 (2021). Το αποτέλεσμα ήταν η σύναψη συνολικά δέκα συμβολαίων Έρευνας και Αναλογικού Καταμερισμού Παραγωγής για ισάριθμα τεμάχια της κυπριακής ΑΟΖ, στη βάση των οποίων βρίσκονται σήμερα σε ισχύ εννέα Αδειες Έρευνας Υδρογονανθράκων, ως εξής:

- Τεμάχια 2,3 και 9: Eni Cyprus Limited (Διαχειριστής), Kogas Cyprus Limited και TotalEnergies EP Cyprus B.V.

- Τεμάχια 6 και 8: Eni Cyprus Limited (Διαχειριστής) και TotalEnergies EP Cyprus B.V.

- Τεμάχια 7 και 11: TotalEnergies EP Cyprus B.V. (Διαχειριστής) και Eni Cyprus Limited.

- Τεμάχια 5 και 10: ExxonMobil Exploration and Production Cyprus (Offshore) Limited (Διαχειριστής) και Qatar Energy International E&P LLC.

Τον Ιούνιο του 2015 ανακοινώθηκε η εμπορευσιμότητα του κοιτάσματος «Αφροδίτη», στο ερευνητικό Τεμάχιο 12, επιβεβαιώνοντας την ύπαρξη ανακτήσιμων αποθεμάτων φυσικού αερίου της τάξης των 4,5 τρισεκατομμυρίων κυβικών ποδών (tcf). Το 2019 η Κυπριακή Δημοκρατία ενέκρινε το Σχέδιο Ανάπτυξης και Παραγωγής του κοιτάσματος «Αφροδίτη» που υπέβαλε ο Αδειούχος και εκδόθηκε Άδεια Εκμετάλλευσης. Το γεγονός αυτό αποτελεί ένα σημαντικό ορόσημο για τη μετάβαση της Κύπρου από τη φάση της έρευνας υδρογονανθράκων σε αυτή της εκμετάλλευσης.

Σημειώνεται ότι η αδειούχος κοινοπραξία του «Αφροδίτη» αποτελείται από τις Chevron Cyprus Limited, NewMed Energy Limited Partnership και BG Cyprus Limited.

Οι ερευνητικές εργασίες των αδειούχων οδήγησαν σε ακόμη τέσσερις ανακαλύψεις στην κυπριακή ΑΟΖ και, συγκεκριμένα:

- Καλυψώ (2018), Κρόνος (2022) και Ζεός (2022) στο Τεμάχιο 6.

- Γλαύκος (2019) στο Τεμάχιο 10.

Η αξιοποίηση των πιο πάνω κοιτασμάτων, που εκτιμάται ότι περιέχουν μεταξύ 14 και 18 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια (tcf) εκμεταλλεύσιμων ποσοτήτων φυσικού αερίου, αναμένεται να επιφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη για την Κύπρο στο προσεχές μέλλον.

Πράσινη ενέργεια

Η Κύπρος στηρίζει τις προσπάθειες της ΕΕ για αναχαίτιση της κλιματικής αλλαγής, μέσω του καταρτισμού ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την ενέργεια και το κλίμα, ο οποίος περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές προς επίτευξη των στόχων της για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου το 2030 και κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Οι βασικοί πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα είναι:

(i) Ο ενεργειακός εφοδιασμός της Κύπρου, στο

χαμηλότερο δυνατό κόστος. Στον πυλώνα αυτό εντάσσονται οι προσπάθειες για έλευση φυσικού αερίου για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής και η περαιτέρω προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Σε σχέση με τις ΑΠΕ, συστάθηκε Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης για την ταχεία αδειοδότηση έργων ΑΠΕ και δημιουργήθηκε ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή και διεκπεραίωση των σχετικών αιτήσεων. Στοχεύοντας στη μείωση του κόστους του ηλεκτρισμού για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, προωθείται η εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ για ίδια κατανάλωση και προσφέρονται γενναϊόδωρα χρηματοδοτικά κίνητρα.

(ii) Η βελτίωση της απόδοσης του ενεργειακού τομέα της χώρας. Την Προγραμματική Περίοδο έως και το 2027, έχουν εξασφαλιστεί από το Υπουργείο Ενέργειας γύρω στα €457 εκατομμύρια, τα οποία θα αξιοποιηθούν κυρίως για παραχώρηση οικονομικών κινήτρων σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς για να επενδύσουν σε ΑΠΕ και μέτρα ενεργειακής απόδοσης.

(iii) Η δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για άρση της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου από τα διευρωπαϊκά δίκτυα, η αναβάθμιση, επέκταση και ψηφιοποίηση του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η προώθηση συστημάτων

αποθήκευσης. Προς τον σκοπό αυτό, έχει προϋπολογιστεί κονδύλι ύψους περίπου 120 εκατομμυρίων ευρώ, από ευρωπαϊκούς πόρους, για την επέκταση, αναβάθμιση και ψηφιοποίηση των δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης έξυπνων μετρητών. Επιπλέον, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης ενέργειας, εξασφαλίστηκε κονδύλι 40 εκατομμυρίων ευρώ από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, ενώ για την άρση της απομόνωσης από τα δίκτυα ηλεκτρισμού, κονδύλι ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ για το Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος της ΕΕ που αφορά στην ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου, Ελλάδας και Ισραήλ.

Δευτερογενής Τομέας

Για το 2023 η συνεισφορά του Δευτερογενούς Τομέα στο ΑΕΠ ήταν 13,9%. Οι σημαντικότεροι κλάδοι του τομέα της βιομηχανίας είναι αυτοί των τροφίμων και ποτοποιίας, χημικών, φαρμακευτικών και προϊόντων από ελαστικό και πλαστικό, μη μεταλλικών και μεταλλικών προϊόντων.

Βιομηχανική Ανάπτυξη

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της βιομηχανίας αποτελεί σημαντικό πυλώνα ανάπτυξης για την Κυβέρνηση. Βασικός στόχος είναι η σταδιακή αύξηση της συνεισφοράς της βιομηχανίας στο ΑΕΠ. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Κυβέρνηση έχει ετοιμάσει και εφαρμόζει τη Νέα Βιομηχανική Πολιτική, που αποσκοπεί στη διευκόλυνση και ανάπτυξη της βιομηχανικής δραστηριότητας μέσα από την υλοποίηση ενός στοχευμένου σχεδίου

δράσης. Η Πολιτική εστιάζει στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων της βιομηχανίας, στην ανάπτυξη υποδομών βιώσιμης ανάπτυξης/παραγωγής, στην προώθηση της Κυκλικής Οικονομίας, στην ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, στη βελτίωση του βιομηχανικού περιβάλλοντος, στον ψηφιακό μετασχηματισμό, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, και στην ενδυνάμωση του εμπορίου, της εξωστρέφειας και των επενδύσεων. Επιδίωξη της Νέας Βιομηχανικής Πολιτικής είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και των βιομηχανιών της Κύπρου με τη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για μετατροπή τους σε επιχειρήσεις βασισμένες στις αρχές της Πράσινης και Ψηφιακής Μετάβασης (Twin Transition).

Ψηφιακός μετασχηματισμός, έρευνα και καινοτομία

Με οριζόντιες προεκτάσεις σε πληθώρα μεταρρυθμίσεων και δράσεων που προνοούνται στο πλαίσιο του «Οράματος 2035», ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν βασικές συνιστώσες για ένα πιο σύγχρονο και πιο βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης για τη χώρα μας. Το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, προσηλωμένο στους στόχους του και αξιοποιώντας τόσο εθνικούς όσο και ευρωπαϊκούς πόρους, έχει προβεί σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό για επιτάχυνση της ψηφιακής μετάβασης, που εστιάζει παράλληλα σε πολλαπλούς και εξίσου σημαντικούς άξονες.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον εκσυγχρονισμό των υποδομών του δημοσίου, καθώς και στην ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, απλοποιώντας παράλληλα και τις σχετικές διαδικασίες, ούτως ώστε να παρέχεται γρήγορη, άμεση και ποιοτική εξυπηρέτηση στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Με στόχο την καθολική πρόσβαση σε δίκτυα υπερ-υψηλών ταχυτήτων, το Υφυπουργείο αναβαθμίζει τις τηλεπικοινωνιακές δομές σε ολόκληρη τη χώρα και ενισχύει την ασφάλεια του ψηφιακού χώρου και την προστασία των κρίσιμων υποδομών της Κύπρου.

Για να διασφαλιστεί πως όλοι διαθέτουν τα απαραίτητα εφόδια για να αξιοποιήσουν και να επωφεληθούν από την ψηφιακή επανάσταση, το Υφυπουργείο υλοποιεί δράσεις για βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων τόσο του εργατικού δυναμικού της χώρας όσο και ολόκληρης της κοινωνίας. Δίνουμε ώθηση στην ψηφιακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων και ενθαρρύνουμε έμπρακτα την επένδυση στην καινοτομία, αλλά και την παραγωγική συνεργασία μεταξύ του ερευνητικού και του επιχειρηματικού κόσμου, ούτως ώστε πρωτοποριακές λύσεις να βρίσκουν τον δρόμο τους στην αγορά και να επιφέρουν ουσιαστική αλλαγή στην καθημερινότητα του πολίτη, με παράλληλη ενίσχυση της οικονομίας.

Σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, εργαζόμαστε μεθοδικά και αποφασιστικά για μία Κύπρο σύγχρονη και ανταγωνιστική, με ακρογωνιαίο λίθο την τεχνολογία και την καινοτομία.

Εισαγωγές

Οι εισαγωγές αγαθών χωρίζονται σε κατηγορίες βάσει της οικονομικής τους χρήσης σε καταναλωτικά αγαθά, καύσιμα και λιπαντικά, ενδιάμεσες εισροές, μεταφορικό εξοπλισμό και κεφαλαιουχικά αγαθά. Το 2022, η ΕΕ παρέμεινε η κύρια πηγή προμήθειας αγαθών στην κυπριακή αγορά, με μερίδιο 61,3% των συνολικών εισαγωγών. Κύριοι προμηθευτές από τις χώρες της ΕΕ ήταν η Ελλάδα, η Ιταλία, η Γερμανία, η Ολλανδία, η Ισπανία, το Βέλγιο και η Γαλλία.

Εξαγωγές

Σημαντικότερες εγχώριες εξαγωγές αποτελούν τα ορυκτά καύσιμα και λάδια, τα φαρμακευτικά προϊόντα, το χαλλούμι, τα απορρίματα και θραύσματα από χαρτί, γυαλί και μέταλλο, οι πατάτες, οι χυμοί φρούτων και λαχανικών, τα ψάρια και ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός. Το 2022, οι εξαγωγές σε χώρες της ΕΕ ανέρχονταν στο 29,7% των συνολικών εγχώριων εξαγωγών, με κυριότερες αγορές την Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Σουηδία και τη

26

Γαλλία. Επιπρόσθετα, το 16,6% των συνολικών εξαγωγών απορροφήθηκαν από τις χώρες της Μέσης Ανατολής, ενώ το 16,2% από ασιατικές χώρες.

Διαμετακομιστικό Εμπόριο

Λόγω της γεωγραφικής της θέσης, η Κύπρος έχει αναπτυχθεί σε σημαντικό κέντρο διαμετακομιστικού εμπορίου με τον μεγαλύτερο όγκο των επανεξαγωγών να προορίζεται, πρωτίστως, σε Τρίτες Χώρες. Οι επανεξαγωγές αγαθών για το 2022 κατέγραψαν μερίδιο 60,4% των συνολικών εξαγωγών.

Πρωτογενής Τομέας

Η συνεισφορά της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της αλιείας στο ΑΕΠ το 2023 αντιπροσώπευε ποσοστό 1,8%. Οι κυριότερες καλλιέργειες είναι οι πατάτες, τα σιτηρά, τα εσπεριδοειδή, τα σταφύλια και οι ελιές. Στον τομέα της κτηνοτροφίας εκτρέφονται κυρίως βοοειδή, αιγοπρόβατα, χοίροι και πουλερικά. Η παραγωγή ψαριού προέρχεται κυρίως από την παράκτια αλιεία, την αλιεία τρατών και την ιχθυοκαλλιέργεια.

Γεωργικά Προϊόντα και Τρόφιμα

Βάσει του ιδιαίτερου κλίματος και της γεωλογικής ποικιλομορφίας της, η Κύπρος παράγει μια σειρά από εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα. Η ελιά προσφέρει το γνωστό ελαιόλαδο, βασικό στοιχείο της

μεσογειακής διατροφής, ενώ η αμπελουργία της κυπριακής υπαίθρου έχει μακρά παράδοση με τοπικά κρασιά, όπως η φημισμένη «Κουμανδάρια», ένα από τα παλαιότερα κρασιά στον κόσμο. Τα κυπριακά εσπεριδοειδή, όπως πορτοκάλια, μανταρίνια και λεμόνια, διακρίνονται για την ποιότητά τους. Ανάμεσα στα προϊόντα που έχουν κερδίσει αναγνώριση είναι το χαλλούμι ΠΟΠ, παραδοσιακό τυρί της Κύπρου με την ιδιαιτερότητα να μη λιώνει σε υψηλές θερμοκρασίες, το Λουκούμι Γεροσκήπου, ένα από τα παλαιότερα κυπριακά ζαχαροειδή, καθώς και το Χοιρομέρι Πιτσιλιάς ΠΓΕ, η Λούντζα Πιτσιλιάς ΠΓΕ και το Λουκάνικο Πιτσιλιάς ΠΓΕ, κρασάτα καπνιστά αλλαντικά τα οποία παρασκευάζονται στα ορεινά χωριά της Πιτσιλιάς, σύμφωνα με την παραδοσιακή τεχνογνωσία των κατοίκων της περιοχής, χρησιμοποιώντας ντόπιο κόκκινο ξηρό κρασί. Τα προϊόντα αυτά, και άλλα τοπικά, παραδοσιακά γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα αποκαλύπτουν στον επισκέπτη τη μοναδικότητα της κυπριακής γαστρονομίας.

Φυσικοί Πόροι

Στους φυσικούς πόρους του νησιού συγκαταλέγονται ο χαλκός, ο γύψος, η ξυλεία, το μάρμαρο και ο μπεντονίτης, εντούτοις τα αποθέματά τους δεν είναι σε σημαντικές ποσότητες. Ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που η Κύπρος αντιμετωπίζει διαχρονικά είναι η έλλειψη του νερού. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, έχουν κατασκευαστεί υδατοφράκτες και μονάδες αφαλάτωσης θαλάσσιου νερού.

Ευημερία

Στην Κύπρο από την 1/1/2019 έχει ξεκινήσει τη λειτουργία του το Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓεΣΥ) το οποίο παρέχει καθολική κάλυψη του πληθυσμού σε υπηρεσίες υγείας, ενδονοσοκομειακές και εξωνοσοκομειακές. Ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), αρμόδιος για το ΓεΣΥ, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Επιπλέον, αριθμός παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ιατροί, νοσηλευτήρια κ.ά.) παραμένουν εκτός ΓεΣΥ και παρέχουν τις υπηρεσίες τους ιδιωτικά.

Σύμφωνα με επικαιροποιημένα στοιχεία για το 2024, λειτουργούν 82 νοσηλευτήρια, κλινικές και κέντρα ημερήσιας φροντίδας. Από αυτά τα εννέα είναι κρατικά (έξι γενικά, δύο αγροτικά και ένα ψυχιατρικό) τα οποία διαχειρίζεται ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) και 73 ιδιωτικά τα οποία έχουν ελεγχθεί και αδειοδοτηθεί από τον Έφορο Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων του Υπουργείου Υγείας. Παράλληλα λειτουργούν 34 αστικά και αγροτικά Κέντρα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας από τον ΟΚΥΠΥ και αρκετά ιδιωτικά πολυιατρεία.

Εντός του ΓεΣΥ λειτουργούν και παρέχουν τις υπηρεσίες τους όλα τα κρατικά Νοσηλευτήρια και τα κρατικά Κέντρα Υγείας, καθώς και τα 60 εκ των 73 αδειοδοτημένων ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων. Τα υπόλοιπα 13 νοσηλευτήρια παρέχουν τις υπηρεσίες τους ιδιωτικά εκτός ΓεΣΥ. Επιπρόσθετα, εντός ΓεΣΥ προσφέρονται ιατρικές υπηρεσίες από τους

προσωπικούς ιατρούς ενηλίκων και παιδιάτρων, οι οποίοι παρέχουν πρωτοβάθμια φροντίδα. Αν χρειαστεί, παραπέμπουν όπου κρίνεται αναγκαίο για περαιτέρω περίθαλψη σε ειδικούς ιατρούς, νοσηλευτήρια, κλινικά εργαστήρια και σε άλλες υπηρεσίες υγείας. Επιπλέον, το ΓεΣΥ παρέχει την απαραίτητη φαρμακευτική αγωγή και τα απαραίτητα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τα οποία συνταγογραφούνται από τους θεράποντες ιατρούς.

Πέραν του ΓεΣΥ, υπάρχει και ο ιδιωτικός τομέας υγείας στον οποίο δραστηριοποιείται μικρότερος αριθμός παροχών υγείας και στον οποίο μπορεί να έχει πρόσβαση ο πολίτης με άμεση αποζημίωση από το εισόδημα του (out-of pocket-payment) ή και μέσω ιδιωτικών ασφαλειών.

Στο πλαίσιο της σύγχρονης κοινωνικής πολιτικής του κράτους, το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας παρέχει υπηρεσίες μέσω της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, οι οποίες περιλαμβάνουν τη διαχείριση όλων των επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας όπως είναι το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το Επίδομα Τέκνου, το Επίδομα Μονογονεϊκής Οικογένειας, το Τιμητικό Επίδομα Πολύτεκνης Μάνας, το Επίδομα Χαμηλοσυνταξιούχου κτλ. Παρέχεται στήριξη από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, σε άτομα με αναπηρίες μέσω κοινωνικών παροχών και υπηρεσιών ενδυνάμωσης για ενεργή και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας παρέχουν

28

κοινωνικές υπηρεσίες μέσω των οποίων στηρίζουν ολιστικά το άτομο και την οικογένεια, ενδυναμώνουν και διασφαλίζουν την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, τη βελτίωση της ζωής τους και την ανάπτυξη στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους.

Παιδεία

Η εκπαίδευση παρέχεται μέσω της προδημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης, της μέσης γενικής και της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, των ειδικών σχολείων, των δημόσιων και ιδιωτικών πανεπιστημίων καθώς και των δημόσιων και ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική μέχρι την ηλικία των 15 ετών. Η υποχρεωτική προδημοτική, η δημοτική και η μέση εκπαίδευση στα δημόσια σχολεία, καθώς και τα προπτυχιακά προγράμματα ανώτερης εκπαίδευσης στα δημόσια πανεπιστήμια παρέχονται δωρεάν.

Στην Κύπρο λειτουργούν τρία δημόσια πανεπιστήμια, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου στη Λευκωσία και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου στη Λεμεσό. Λειτουργούν επίσης 9 ιδιωτικά πανεπιστήμια και 7 δημόσιες και 41 ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η Κύπρος κατατάσσεται πολύ ψηλά όσον αφορά στα ποσοστά αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αφού η πλειοψηφία των αποφοίτων μέσης εκπαίδευσης συνεχίζει τις σπουδές της σε ανώτερο επίπεδο. Επίσης, η Κύπρος αποτελεί ελκυστικό προορισμό για σπουδές ανώτερης εκπαίδευσης, καθώς τα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης προσφέρουν πληθώρα ποιοτικών προγραμμάτων σπουδών σε ένα σύγχρονο και συνεχώς αναπτυσσόμενο ακαδημαϊκό περιβάλλον.

Πολιτιστική Ζωή

Η Κύπρος προσφέρει μια πλούσια πολιτιστική ζωή που αντανακλά την πολιτιστική κληρονομιά και ιστορία της δια μέσου των αιώνων, την πολυμορφία και την καλλιτεχνική δημιουργία που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής της ταυτότητας.

Μεγάλη σημασία δίδεται στην προώθηση του σύγχρονου πολιτισμού, με ιδιαίτερη έμφαση στη λογοτεχνία, τη μουσική, τον χορό (σύγχρονο και κλασικό), τις εικαστικές τέχνες, τον κινηματογράφο, το θέατρο και τον παραδοσιακό πολιτισμό.

Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού διοργανώνει κάθε χρόνο διεθνή κρατικά φεστιβάλ σε διάφορους τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας. Ταυτόχρονα ενισχύεται η δραστηριότητα των τοπικών

πολιτιστικών φορέων, δημιουργικών ομάδων και πολιτιστικών δημιουργών, εντός και εκτός Κύπρου, μέσα από μια σειρά χρηματοδοτικών προγραμμάτων, αλλά και μέσα από αναδρομικές εκθέσεις ιστορικών και σύγχρονων Κυπρίων καλλιτεχνών. Εκθέσεις διοργανώνονται, επίσης, και στο πλαίσιο πολιτιστικών ανταλλαγών με άλλες χώρες ή σε συνεργασία με ξένα μουσεία και ιδρύματα τέχνης.

Στο νεοκλασικό κτήριο Majestic, φιλοξενούνται σημαντικά έργα της Κρατικής Συλλογής, από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι και τις αρχές του 21ου αιώνα ενώ στο κτήριο ΣΠΕΛ, παρά την Πύλη Αμμοχώστου, παρουσιάζονται εκθέσεις και παράλληλες εκδηλώσεις που αφορούν στη μοντέρνα και σύγχρονη τέχνη, αρχιτεκτονική και design.

Πέρα από τη σύγχρονη τέχνη, η Κύπρος διαθέτει και μια πλούσια πολιτιστική κληρονομιά. Αρχαία μνημεία και χώροι, όπως οικισμοί, νεκροπόλεις, θέατρα, οχυρώσεις, κάστρα, μονές και εκκλησίες, διηγούνται την ιστορία του νησιού από την Εποχή του Λίθου μέχρι και τα νεότερα χρόνια. Κάποια από αυτά τα μνημεία είναι εγγεγραμμένα και στον Κατάλογο Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς,

το πιο σημαντικό αρχείο μνημείων και χώρων ανεκτίμητης αξίας για όλη την ανθρωπότητα. Αυτοί οι αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, οι οποίοι βρίσκονται υπό την προστασία του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υφυπουργείου Πολιτισμού, αποτελούν σημαντικούς προσορισμούς για κάθε επισκέπτη και συμβάλλουν στην κατανόηση και εκτίμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού.

Στην Κύπρο λειτουργεί, επίσης, αριθμός μουσείων, το σπουδαιότερο και μεγαλύτερο από τα οποία είναι το Κυπριακό Μουσείο στη Λευκωσία. Τα μουσεία στεγάζουν σημαντικές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, συλλογές βυζαντινών εικόνων, καθώς και αντικείμενα λαϊκής τέχνης και χειροτεχνίας.

Πρωθούνται, επίσης, δράσεις για την προώθηση και διατήρηση της κυπριακής χειροτεχνίας, αλλά και ανάπτυξης της τοπικής χειροτεχνικής παραγωγής με επίκεντρο τον τεχνίτη – αριστοτέχνη, καθώς και για προώθηση σύγχρονων μορφών χειροτεχνικής και σχεδιαστικής παραγωγής, μέσα από την αρμόδια Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας του Υφυπουργείου Πολιτισμού.

30

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για δημιουργία ενός ζωντανού αρχείου πολιτισμού και ιστορίας, συνδέοντας το παρελθόν με το παρόν και μεταφέροντας αξίες που αντέχουν στον χρόνο, το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών δημιούργησε τη σειρά Art in the City. Η σειρά Art in the City δεν είναι απλώς μια καταγραφή καλλιτεχνικών έργων αλλά μια αφήγηση, ένα ζωντανό ντοκιμαντέρ της ανθρώπινης ψυχής, όπως αυτή αποτυπώνεται μέσα από την τέχνη και τους ίδιους τους δημιουργούς.

Μέσα από τα επεισόδια της σειράς, ο θεατής θα ανακαλύψει την Κύπρο όπως τη βλέπουν και την εκφράζουν οι καλλιτέχνες της· μια χώρα γεμάτη αντιθέσεις, με ρίζες βαθιά μέσα στον χρόνο, που συνεχίζει να αναγεννιέται μέσα από τις τέχνες της.

Επίσης, η νέα σειρά αφιερωμάτων του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών PENNA αποτελεί μια πρωτοβουλία που φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα ζωντανό αρχείο πολιτισμού και ιστορίας. Στόχος της είναι να φέρει τους πολίτες και τους επισκέπτες της Κύπρου πιο κοντά στην πλούσια λογοτεχνική και ποιητική της κληρονομιά.

Μέσα από τα έργα και τις ιστορίες Κυπρίων λογοτεχνών και ποιητών η σειρά γεφυρώνει το παρελθόν με το παρόν, διατηρώντας ζωντανές τις αξίες και τα μηνύματα που αντέχουν στον χρόνο. Κάθε επεισόδιο προσκαλεί τον θεατή να βυθιστεί στην ουσία της κυπριακής λογοτεχνικής δημιουργίας, αναδεικνύοντας την έμπνευση και το πάθος των δημιουργών της.

Πρόσθετα, η σειρά του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών «Μύθοι της Κύπρου» ξετυλίγει τον πλούτο της κυπριακής λαογραφίας, όπου θρυλικοί ήρωες όπως ο Διγενής και η Ρήγαινα, παιχνιδιάρηδες καλικάντζαροι και μυθικά σιδερένια πλάσματα ζωντανεύουν μπροστά στα μάτια του θεατή. Κάθε ιστορία, βαθιά ριζωμένη στις ζωντανές παραδόσεις του νησιού, μεταφέρει τη σοφία, τους φόβους και τα όνειρα γενεών, ανοίγοντας ένα παράθυρο στην ψυχή της κυπριακής κουλτούρας. Μέσα από εντυπωσιακές εικόνες και καθηλωτική αφήγηση, οι Μύθοι της Κύπρου γεφυρώνουν το αρχαίο παρελθόν με το παρόν, αναδεικνύοντας τη διαχρονική μαγεία της κληρονομιάς του νησιού.

Όλες οι παραγωγές του ΓΤΠ βρίσκονται στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:
www.youtube.com/@PIOcy

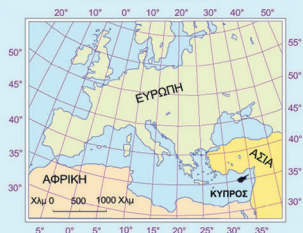
Art in
the City

ΚΥΠΡΟΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΗΣ

ΚΥΠΡΟΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ

Χλμ 10 5 0 10 20 30 40 Χλμ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Αυτοκινητόδρομος
- Κόκκινος δρόμος
- Πόλη
- Κοντότητα
- Αεροδρόμιο
- Θέση Τουρκικών Στρατευμάτων Κατοχής
- Όριο Περιοχής Κυριαρχίας Βρετανικής Βάσης

Ετοιμάστηκε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.
Κύπρος, Ιούνιος 2003.

© ΑΠΑΡΟΦΕΥΕΤΑΙ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ

Χρονολόγιο Παραπομπές

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

Η ιστορία της Κύπρου χρονολογείται από την 10η χιλιετία π.Χ.

2η και 1η χιλιετία π.Χ.	Μυκηναίοι-Αχαιοί Έλληνες εγκαθίστανται στην Κύπρο φέρνοντας τον ελληνικό πολιτισμό στο νησί
30π.Χ. - 330μ.Χ.	Η Κύπρος αποτελεί επαρχία της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας
330μ.Χ. - 1191	Η Κύπρος αποτελεί επαρχία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας
1191 - 1571	Η Κύπρος βρίσκεται κάτω από τους Σταυροφόρους: το Τάγμα των Ναϊτών Ιπποτών (1191-1192), τους Γάλλους Λουζινιανούς (1192-1489) και τους Ενετούς (1489-1571)
1571 - 1878	Η Κύπρος βρίσκεται κάτω από τους Οθωμανούς
1878	Η Κύπρος παραχωρείται με ενοίκιο από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στη Βρετανία
1914	Η Κύπρος προσαρτάται από τη Βρετανία ως συνέπεια της συμμαχίας της Τουρκίας με τη Γερμανία κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο
1923	Υπογράφεται η Συνθήκη της Λωζάνης, σύμφωνα με την οποία η Τουρκία παραιτείται όλων των δικαιωμάτων της στην Κύπρο
1925	Η Κύπρος ανακηρύσσεται αποικία του Στέμματος της Βρετανίας
1931	Πρώτη εξέγερση Ελληνοκυπρίων εναντίον του βρετανικού ζυγού
1954	Η Ελλάδα εγείρει το θέμα της αυτοδιάθεσης της Κύπρου στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ
1955 - 1959	Αντιαποικιακός απελευθερωτικός αγώνας ενάντια στον βρετανικό ζυγό

1959	Παραχωρείται ανεξαρτησία στην Κύπρο, ύστερα από συμφωνίες που έτυχαν διαπραγμάτευσης στη Ζυρίχη και το Λονδίνο, από την Ελλάδα, την Τουρκία και τη Μεγάλη Βρετανία
1960 - 16 Αυγούστου	Επίσημη ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας
1963	Ο Πρόεδρος Μακάριος υποβάλλει για συζήτηση τροποποιήσεις του Συντάγματος, οι οποίες απορρίπτονται από την Τουρκία και την τουρκοκυπριακή ηγεσία. Εξέγερση Τουρκοκυπρίων εξτρεμιστών
1964	Αφιξη της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (ΟΥΝΦΙΚΥΠ). Η Τουρκία βομβαρδίζει και απειλεί να εισβάλει στην Κύπρο
1967	Η Τουρκία απειλεί εκ νέου να εισβάλει στην Κύπρο
1968	Έναρξη συνομιλιών, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας για επίλυση της διακοινοτικής διαμάχης
1974 - 15 Ιουλίου	Η στρατιωτική χούντα της Ελλάδας οργανώνει πραξικόπημα εναντίον της νόμιμης Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας
- 20 Ιουλίου	Η Τουρκία εισβάλλει στην Κύπρο και στη διάρκεια επιχείρησης δύο φάσεων θέτει υπό την κατοχή της το 36,2% του εδάφους της Δημοκρατίας
1983	Η τουρκοκυπριακή ηγεσία, με την υποστήριξη της Τουρκίας, ανακηρύσσει μονομερώς την «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου» («ΤΔΒΚ») στις κατεχόμενες περιοχές της Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και οι σημαντικότεροι διεθνείς οργανισμοί καταδικάζουν την ενέργεια και ζητούν τον σεβασμό της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας και εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο Ασφαλείας κηρύσσει την αποσχιστική ενέργεια «νομικά άκυρη»
1990	Η Κύπρος υποβάλλει αίτηση για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)
1998	Έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων μεταξύ της Κύπρου και της ΕΕ

2003 - 16 Απριλίου	Η Κυπριακή Δημοκρατία υπογράφει στην Αθήνα τη Συνθήκη Προσχώρησης στην ΕΕ
2004 - 24 Απριλίου	Οι Ελληνοκύπριοι απορρίπτουν συντριπτικά το Σχέδιο Ανάν (εκδοχή V), διότι δεν ικανοποιούσε τις βασικές ανησυχίες τους. Οι Τουρκοκύπριοι υποστηρίζουν το Σχέδιο
- 1 Μαΐου	Η Κυπριακή Δημοκρατία γίνεται μέλος της ΕΕ
2006 - 8 Ιουλίου	Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης συμφωνούν σε μία δέσμη αρχών (Συμφωνία της 8ης Ιουλίου) που θα κατευθύνει την ειρηνευτική διαδικασία στην Κύπρο
2008 - 1 Ιανουαρίου	Η Κυπριακή Δημοκρατία εισέρχεται στη ζώνη του ευρώ
- 3 Σεπτεμβρίου	Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης ξεκινούν απευθείας διαπραγματεύσεις για το κυπριακό πρόβλημα
2010 - 1 Οκτωβρίου	Η Κυπριακή Δημοκρατία γιορτάζει την πεντηκοστή επέτειο της ανεξαρτησίας της
2012 - 1 Ιουλίου - 31 Δεκεμβρίου	Η Κυπριακή Δημοκρατία ασκεί για πρώτη φορά την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2014 - 11 Φεβρουαρίου	Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης συμφωνούν σε Κοινή Διακήρυξη για την επανέναρξη των συνομιλιών για το κυπριακό πρόβλημα.
2015 - 15 Μαΐου	Επανέναρξη των συνομιλιών για το κυπριακό πρόβλημα μεταξύ του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και του νέου Τουρκοκύπριου ηγέτη, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών.
2017 - 28 Ιουνίου - 7 Ιουλίου	Διεθνής Διάσκεψη για την Κύπρο, που διεξήχθη στο Κραν Μοντανά της Ελβετίας και επικεντρώθηκε κυρίως στα θέματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων μετά τη διευθέτηση, κατέληξε χωρίς αποτέλεσμα, λόγω της επιμονής της Τουρκίας να έχει το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης στην Κύπρο, να διατηρήσει ένα αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων και μόνιμη παραμονή στρατευμάτων στην Κύπρο μετά τη λύση.

2018 - 26 Οκτώβρη

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης ανακοινώνουν το άνοιγμα των σημείων διέλευσης Δερύνειας και Λεύκας στις 12 Νοεμβρίου 2018

2021 - Ιούλιος

Το Συμβούλιο Ασφαλείας καταδικάζει την ανακοίνωση της 20ης Ιουλίου της τουρκικής ηγεσίας και της ηγεσίας της τουρκοκυπριακής κοινότητας σχετικά με περαιτέρω άνοιγμα της περικλειστης πόλης των Βαρώσιων, καλώντας για ανατροπή όλων των ενεργειών που έγιναν στα Βαρώσια από τον Οκτώβριο του 2020. Υπογραμμίζει ότι πρέπει να αποφευχθούν μονομερείς ενέργειες, οι οποίες εναντιώνονται στις αποφάσεις του και μπορούν να αυξήσουν την ένταση

2024 - 5 Ιανουαρίου

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών διορίζει την κα Maria Angela Cuellar Holguin ως Προσωπική του Απεσταλμένη για την Κύπρο

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Για περισσότερες πληροφορίες:

Κυπριακή Δημοκρατία - www.cyprus.gov.cy

Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας - www.presidency.gov.cy

Βουλή των Αντιπροσώπων - www.parliament.cy

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών - www.pio.gov.cy

Υπουργείο Εξωτερικών - www.gov.cy/mfa

Υπουργείο Άμυνας - www.gov.cy/mod

Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος - www.gov.cy/moa

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - www.gov.cy/mjpo

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - www.gov.cy/meci

Υπουργείο Εργασίας, και Κοινωνικών Ασφαλίσεων - www.gov.cy/mlsi

Υπουργείο Εσωτερικών - www.gov.cy/moi

Υπουργείο Οικονομικών - www.gov.cy/mof

Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας - www.gov.cy/moec

Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων - www.gov.cy/mtcw

Υπουργείο Υγείας - www.gov.cy/moh

Υφυπουργείο Ναυτιλίας - www.gov.cy/dms

Υφυπουργείο Τουρισμού - www.gov.cy/tourism

Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας - www.gov.cy/dmsw

Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής - www.gov.cy/dmrid

Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης - www.mof.gov.cy/mof/dggrowth/dggrowth.nsf

Στατιστική Υπηρεσία - www.cystat.gov.cy

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου - www.centralbank.cy

Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων - www.cna.org.cy

Γ.Τ.Π. 292/2024 - 5000

ISBN 978-9963-50-711-5

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Κυπριακή Δημοκρατία
www.pio.gov.cy

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Κυπριακής Δημοκρατίας